

Stanovisko kontrolóra obce k záverečnému účtu obce Tušická Nová Ves za rok 2022

V zmysle ustanovenia § 18f zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z. n. p. predkladám obecnému zastupiteľstvu odborné stanovisko k Záverečnému účtu obce Tušická Nová Ves za rok 2022.

Odborné stanovisko som spracovala na základe predloženého návrhu Záverečného účtu obce Tušická Nová Ves za rok 2022.

1. Východiská spracovania stanoviska k návrhu záverečného účtu obce

1. 1 Súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi

Návrh záverečného účtu obce Tušická Nová Ves za rok 2022 by mal byť spracovaný v súlade so zákonom č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v z. n. p. Pri spracovaní návrhu záverečného účtu je obec povinná vychádzať aj z ďalších predpisov, a to zákona č. 369/1990 Z. o obecnom zriadení v z.n.p., zákona č. 138/1990 Zb. o majetku obcí v z.n.p., zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve a ďalších.

1. 2 Dodržanie informačnej povinnosti zo strany obce

Návrh záverečného účtu bol zverejnený na úradnej tabuli obce v zákonom stanovenej lehote.

1. 3 Dodržanie povinnosti auditu zo strany obce

Obec je povinná v zmysle §16 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy dať overiť účtovnú závierku auditorom. Táto povinnosť zo strany obce zatiaľ nebola splnená.

2. Spracovanie záverečného účtu

Predložený návrh záverečného účtu obce obsahuje povinné náležitosti podľa §16 ods. 5 zákona č. 583/2004 Z. z. v z. n. p.:

- Rozpočet obce na rok 2022
- Rozbor plnenia príjmov za rok 2022
- Rozbor čerpania výdavkov za rok 2022
- Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2022
- Tvorba a použitie prostriedkov peňažných fondov (rezervného fondu) a sociálneho fondu
- Bilancia aktív a pasív k 31. 12. 2022
- Prehľad o stave a vývoji dlhu k 31. 12. 2022

- Prehľad o poskytnutých dotáciách právnickým osobám a fyzickým osobám – podnikateľom podľa §7 ods. 4 zákona č. 583/2004 Z. z.
- Finančné vysporiadanie finančných vzťahov voči – zriadeným a založeným PO, štátnemu rozpočtu, štátnym fondom, rozpočtom iných obcí a rozpočtom VÚC

3. Plnenie rozpočtu

Finančné hospodárenie obce vychádza z rozpočtu obce ako základného finančného nástroja. Rozpočet obce Tušická Nová Ves na rok 2022 bol schválený obecným zastupiteľstvom dňa 14. 12. 2021. Schválený rozpočet bol v priebehu rozpočtového roka zmenený uzneseniami obecného zastupiteľstva zo dňa 10. 08. 2022 a zo dňa 31. 12. 2022.

Rozpočet po vykonaní zmien

Príjmy/Výdavky	Rozpočet po zmenách v eur
Príjmy celkom	1 121 562,00
z toho:	
Bežné príjmy	1 064 138,00
Kapitálové príjmy	15 474,00
Finančné príjmy	41 950,00
Výdavky celkom	219 416,00
z toho:	
Bežné výdavky	199 380,00
Kapitálové výdavky	8 136,00
Finančné výdavky	11 900,00

Hospodárenie obce

	Rozpočet 2022 po zmenách v eur	Skutočnosť k 31. 12. 2022 v eur	Plnenie rozpočtu v %
Bežné príjmy obce	1 064 137	1 062 627,09	99,86
Kapitálové príjmy obce	15 475	15 473,90	100
Finančné príjmy obce	41 950	41 215,12	98,25
PRÍJMY SPOLU	1 121 562	1 119 316,11	99,80
Bežné výdavky obce	199 380	224 880,96	112,79
Kapitálové výdavky obce	8 136	8 137,13	100
Finančné výdavky obce	11 900	7 897,92	66,37
VÝDAVKY SPOLU	219 416	240 916,01	109,80

Záverečný účet obce v **textovej časti príjmov** obsahuje plnenie za jednotlivé položky bežných, kapitálových a finančných príjmov a príjmov rozpočtovej organizácie.

V rámci **bežných daňových príjmov** najväčšiu časť tvoria príjmy z výnosu dane z príjmov fyzických osôb. Výnos dane bol v skutočnosti poukázaný vo výške 100% v porovnaní s upraveným rozpočtom.

Efektivita výberu dane z nehnuteľností je na uspokojivej úrovni, čo dokazuje aj percento plnenia, ktoré je vo výške 126,09 % oproti rozpočtu.

V rámci príjmov z poplatkov za komunálny odpad a drobný stavebný odpad je žiadúce, aby obec nedoplácala na vývoz a uloženie odpadu, čo v tomto prípade bolo splnené.

Dotácie, ktoré obec prijala, boli účelovo viazané a tie boli použité v súlade s ich účelom.

Kapitálové príjmy pozostávali najmä z dotácie na zastávkový pruh vo výške 15 293,90 EUR.

V rámci **príjmových finančných operácií** došlo v roku 2022 k prevodu finančných prostriedkov z roku 2021 na financovanie výdavkov v ZŠ a tiež navýšila sa výška úveru na základe uznesenia obecného zastupiteľstva vo výške 13 000 EUR.

V **textovej časti výdavkov** záverečného účtu je obsiahnutý rozbor čerpania výdavkov z hľadiska funkčnej klasifikácie.

Bežné výdavky obce pozostávajú z výdavkov na správu obecného úradu (mzdy a odvody), z výdavkov na likvidáciu odpadu, výdavkov na kultúru, verejné osvetlenie,

výdavkov na správu a údržbu budov atď. K navýšeniu oproti rozpočtu došlo vo výdavkoch na mzdy a odvody z dôvodu zákonnej povinnosti vyplatenia odstupného pani starostke pri ukončení mandátu. V ostatných nákladových položkách k výraznému prekročeniu nedošlo.

V rámci **kapitálových výdavkov** obec vynaložila prostriedky na prípravnú a projektovú dokumentáciu na zateplenie obecného úradu, a to vo výške 4350 EUR, na dokumentáciu k odstavnej ploche pri cintoríne vo výške 1420,85 EUR, na projektovú dokumentáciu na multifunkčné ihrisko vo výške 1601,28 EUR a na dokumentáciu ku kultúrnemu domu vo výške 765 EUR.

Vo **výdavkovej časti finančných operácii** sú zahrnuté splátky úveru na miestnu komunikáciu vo výške 7897,92 EUR.

Obec spolu so ZŠ s MŠ Tušická Nová Ves, ktorej obec je zriaďovateľom, hospodárila v roku 2022 nasledovne:

Rozpočet obce spolu so ZŠsMŠ	Skutočnosť k 31. 12. 2022 v EUR
Bežný rozpočet	2 857,27
Kapitálový rozpočet	7 336,77
Finančné operácie	33 317,20
CELKOM	43 511,24

Výsledkom **bežného a kapitálového rozpočtu** je podľa §10 ods. 3 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v z. n. p. **prebytok v sume 10 194,04 eur**. Z prebytku hospodárenia sú vylúčené:

- Nevyčerpaná dotácia na stravovanie v ŠJ – 417,09 eur
- Nevyčerpaná dotácia na referendum – 665,27 eur
- Vratky zo ZŠ za prenesený výkon štátnej správy – 46 571,56 eur

Spolu 47 653,92 Eur

Po vylúčení prebytku hospodárenia je schodok bežného a kapitálového rozpočtu k 31. 12. 2022 vo výške -37 459,88 EUR.

4. Rezervný a sociálny fond

Obec vytvára rezervný fond v zmysle zákona č. 583/2004 Z.z. O jeho použití

rozhoduje obecné zastupiteľstvo. K 31. 12. 2022 je zostatok **rezervného fondu** po vylúčení prebytku hospodárenia vo výške -37 459,88 EUR.

Tvorbu a použitie **sociálneho fondu** upravuje kolektívna zmluva.

Konečný zostatok sociálneho fondu k 31. 12. 2022 je 382,33 EUR.

5. Aktíva a pasíva

AKTÍVA

Stav majetku obce k 31. 12. 2022 je **1 607 955,78 EUR**, z toho:

- **neobežný majetok** (dlhodobý nehmotný, dlhodobý hmotný, dlhodobý finančný) -
1 481 968,54 EUR
- **obežný majetok** (zúčtovanie medzi subjektami VS, zásoby, krátkodobé pohľ., finančné účty) – 125 985,24 EUR
- **časové rozlíšenie** – 2 EUR

PASÍVA

Vlastné imanie obce je v hodnote 421 844,97 EUR

Obec eviduje **záväzky** v celkovej hodnote 278 265,22 EUR, z toho:

- zúčtovanie medzi subjektami VS – 47 653,92 EUR
- dlhodobé záväzky – 382,33 EUR
- krátkodobé záväzky – 37 022,97 EUR
- bankové úvery a výpomoci – 193 206 EUR
- Časové rozlíšenie** – 907 845,89 EUR

6. Dotácie právnickým a fyzickým osobám – podnikateľom podľa §7 osd. 4 zák. č. 583/2004 Z. z.

Obec v roku 2022 poskytla finančný príspevok FS Novešan vo výške 300 EUR na vydanie CD a OŠK Tušice – Tušická Nová Ves dotáciu vo výške 200 EUR.

7. Stav a vývoj dlhu

Zo záväzkov obce sa zameriame na stav a vývoj najmä bankového úveru, keďže tvorí najväčšiu položku v záväzkoch obce.

Zostatok istiny bankového úveru k 31. 12. 2013 bol 107 864,89 eur.

Zostatok istiny bankového úveru k 31. 12. 2014 bol 107 864,89 eur.
Zostatok istiny bankového úveru k 31. 12. 2015 bol 63 834,79 eur.
Zostatok istiny bankového úveru k 31. 12. 2016 bol 124 364,87 eur
Zostatok istiny bankového úveru k 31. 12. 2018 bol 113 364,89 eur
Zostatok istiny bankového úveru k 31. 12. 2019 bol 177 099,76 eur
Zostatok istiny bankového úveru k 31. 12. 2020 bol 169 201,84 eur
Zostatok istiny bankového úveru k 31. 12. 2021 bol 172 303,92 eur
Zostatok istiny bankového úveru k 31. 12. 2022 bol 177 406,00 eur

Hodnotenie vybraných indikátorov finančnej stability obce k 31. 12. 2022

z hľadiska §17 ods. 6 – 8 zák. č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách v z.n.p.:

Celkový dlh:

$$\frac{(\text{Istiny návratných zdr. fin.} + \text{záväzky z invest. dodáv. úverov} - \text{§17 ods.6 zák.583/2004 Z.z.})}{(\text{Bežný príjem})} \times 100 =$$

$$(177\,406 + 0 - 0) / (1\,062\,627,09) \times 100 = \mathbf{16,70 \%}$$

Tento ukazovateľ hovorí o pomere dlhu k bežným príjmom. Zo zákona suma celkového dlhu nesmie presiahnuť 60% skutočných bežných príjmov. Hodnota 16,70 % je pod zákonom stanovenou hranicou. Pri každom ďalšom navýšení dlhu je potrebné brať na zreteľ hodnotu tohto ukazovateľa.

Dlhová služba:

$$\frac{(\text{Výdavky na splácanie istiny} + \text{úrokové splátky})}{(\text{Bežný príjem})} \times 100 =$$

$$(7\,897,92 + 1\,933,39) / (1\,062\,627,09) \times 100 = 0,09 \%$$

Tento ukazovateľ vyjadruje, koľko výdavkov vynakladá obec v súvislosti s obsluhou dlhu. Suma ročných splátok nesmie prekročiť zo zákona 25% skutočných bežných príjmov, čo obec splňa. V porovnaní s minulým rokom došlo k poklesu hodnoty tohto ukazovateľa a vzhľadom na jeho dosť nízku úroveň odporúčam, pokiaľ to finančná situácia dovoľí, navýšiť splátky istiny návratných zdrojov financovania.

Záväzky po lehote splatnosti v pomere k bežným príjmom:

$$\frac{\text{záväzky po lehote splatnosti}}{\text{bežné príjmy}} \times 100 = 0$$

K 31. 12. 2022 obec neeviduje žiadne záväzky po lehote splatnosti.

Tento ukazovateľ nesmie presiahnuť 15%, pretože ak presiahne túto zákonom stanovenú hranicu, obec by napĺňala jednu z dvoch podmienok povinnosti vypracovania návrhu na zavedenie ozdravného režimu.

Záväzky neuhradené 60 a viac dní po lehote splatnosti k bežným príjmom:

záväzky neuhradené 60 a viac dní po lehote splatnosti = 0
bežné príjmy

K 31. 12. 2022 takého záväzky obec neeviduje.

Ak by obec neuhradila nejaký zo svojich záväzkov do 60 dní po jeho splatnosti, naplnila by jednu z dvoch podmienok povinnosti vypracovania návrhu na zavedenie ozdravného režimu.

8. Hospodárenie rozpočtovej organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti obce

Prostriedky	Poskytnuté prostriedky v eur	Skutočne vynaložené prostriedky v eur	Rozdiel v eur
zriaďovateľ'a	186 102,82	186 102,82	0
dotácia zo ŠR	758 848,50	712 276,94	46 571,56

Rozdiel 46 571,56 eur bol vrátený rozpočtovej organizácii v januári 2023.

ZÁVER

Na základe zhodnotenia predloženého návrhu záverečného účtu obce za rok 2022 konštatujem, že záverečný účet obce za rok 2022 je spracovaný v súlade s príslušnými právnymi normami a objektívne vyjadruje rozpočtové hospodárenie, ako aj stav majetku a záväzkov obce Tušická Nová Ves. Do doby spracovania tohto stanoviska nebola ročná účtovná závierka overená audítorom.

Na základe uvedených skutočností predložený návrh záverečného účtu obce Tušická Nová Ves za rok 2022 odporúčam schváliť **výrokom bez výhrad.**

V Tušickej Novej Vsi, dňa 25. 04. 2023

Ing. Lucia Vargová
kontrolór obce